

Factsheet natuurvriendelijke oevers

Waarom een natuurvriendelijke oever?

In vergelijking met een 'traditionele oever', is een natuurvriendelijke oever minder steil en heeft deze een natuurlijke overgang van nat naar droog. Natuurvriendelijke oevers **zijn goed voor de biodiversiteit** en geven meer ruimte voor de berging van water. Ze vormen zo een belangrijke schakel in de groen/blauwe dooradering en versterken daarmee de biodiversiteit in aanliggende stukken natuur.

Op deze manier is er zowel boven als onder water plek voor planten.

Natuurvriendelijke oevers hebben allerlei voordelen voor je land:

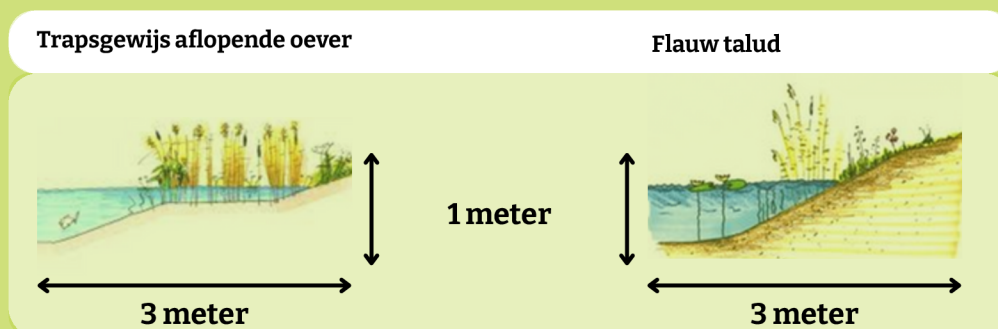
- Bij diepe sloten (>1 m): onderwaterbeschoeiing voorkomt instorting.
- Minder kans op afkalving door vee – Er is vaak geen beschoeiing nodig.
- Biedt meer gevarieerde leefruimte voor planten, vissen en insecten.
- Lukt natuurlijke vijanden van rivierkreeften, zoals reigers.
- Planten zuiveren het water → minder algen, betere waterkwaliteit.
- Helpt bij behalen van Europese Kader richtlijn water -doelen (kwaliteit & biodiversiteit).

Aanleg

Er zijn een paar dingen waar je rekening mee moet houden als je een natuurvriendelijke oever aanlegt, ongeacht waar je dit doet:

- Met een flauw talud of trapsgewijs aflopende oever maak je een geleidelijke overgang van water naar land. De verhouding moet maximaal 1:3 zijn. Dit betekent dat het talud 1 meter verloopt in hoogte over een afstand van 3 meter horizontaal. Liever maak je het talud nog flauwer.
- Oeverplanten hoeft je in principe niet te kopen. Je zult zien dat deze van nature beginnen te groeien op je oever.

Financiële ondersteuning

Wil je een natuurvriendelijke oever aanleggen? In overleg met het agrarisch collectief kan een plan op maat gemaakt worden. Kijk op het [Platform Kleine Landschapselementen](#) om te zien welk collectief in jouw regio actief is. Financieel hoeft je de aanleg en het beheer niet alleen te dragen: er zijn verschillende subsidies voor natuurvriendelijke oevers. In de provincie Utrecht kunnen grondeigenaren subsidie aanvragen via het [Platform Kleine Landschapselementen](#). Vaak hebben waterschappen ook een regeling. In de provincie Utrecht hebben de waterschappen [HDSR](#), [AGV](#) en [V&V](#) regelingen.

Natuurvriendelijke oever

Maaien:

- Maai de oever 1x per jaar, bij voorkeur in september of oktober.
- Maai waterplanten 20 cm boven de bodem af – niet uittrekken.
- Gebruik een maaibalk om bodembeschadiging te voorkomen (liever dan een maaikorf).
- Voer maaisel af of leg het ver van de oever, om verruiging toe te laten en voedingstoffenuitspoeling te voorkomen.
- Raadpleeg onderstaande tabel voor maaimomenten per type oever.

Type oeverzone	Frequentie	Periode
Riet oeververdediging	1 keer per jaar	Winter
Riet geen oeververdediging	1 keer per 4 jaar	Winter
Bloemrijke ruigte klei	1-2 keer per jaar	Sep/Okt – Mei
Bloemrijke ruigte veen	1 keer per jaar	Nov/Dec

Overzicht van de maai frequentie per type oeverzone en in welke periode je dit het beste kan doen.

Baggeren:

- Bagger 1x per 5 tot 8 jaar, afhankelijk van de grondsoort.
- Bagger bij voorkeur in september of oktober.
- Laat minstens 25% van de waterbodem met rust, vooral langs de randen.
- Gebruik bij voorkeur een baggerspuit of hydraulische stofzuiger.
- Voor een passend onderhoudsplan: neem contact op met het waterschap.

Meer weten over kleine landschapselementen? Sluit je aan bij het Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen, voor interessante excursies en workshops!

